

Verloren en Gevonden – Lukas 15

Door John Nelson Darby (1800-1882), uit:

“De Man van Smarten – Een overdenking over het Evangelie naar Lukas”, p. 162-170

Stichting Uit het Woord der Waarheid, Postbus 260 - 7120 AG Aalten, Tel. 0543-471746,

<http://www.uithetwoordderwaarheid.nl/>

Archaische woorden en spelling meestal naar modern Nederlands overgezet,
Schriftaanhalingen uit de HSV, en voetnoten door MV

In Lukas 15 zien we de Heiland verheven boven de Joodse bedeling van de wet, om in Zijn woorden, in Zijn Evangelie, ons God te laten zien in Zijn grote liefde.

Aan het eind van hoofdstuk 14 bepaalt Hij het godsdienstige systeem bij zijn verantwoordelijkheid. Zout is goed, maar indien het zout smakeloos geworden is, is het van geen enkel nut. Zo laat Hij ons zien, wat de *mens* is.

En dan komen in hoofdstuk 15 tollenaars en zondaars, om Hem te horen, aan wie Hij dan openbaart wat *God* is. Hier houdt God Zich derhalve in genade bezig met *verloren mensen*. Zondaars, die hun zonden belijden en tot bekering komen worden door God gerechtvaardigd. En God wordt gerechtvaardigd in Zijn wegen, hetzij in de veroordeling, hetzij in de redding van zondaars. “En heel het volk dat naar Hem luisterde, en de tollenaars die met de doop van Johannes gedoopt waren, rechtvaardigden God, maar de Farizeeën en de wetgeleerden verwierpen het raadsbesluit van God met betrekking tot zichzelf, omdat ze niet door hem gedoopt wilden worden” (Lukas 7:29-30). Alles wat nodig is, om God te rechtvaardigen, is, dat Hij ons Zichzelf laat zien. En dat gebeurt hier. Hij openbaart wat God in Zijn genade is. Dit maakt Lukas 15 zo fris en vol; tot verkwikking van onze ziel. Het hart, dat levend is gemaakt, wordt nooit moe dit hoofdstuk te lezen.

Daarna laat de Heiland in hoofdstuk 16 de verantwoordelijkheid zien van hen, die dit onderwijs van Hem ontvingen.

De aarde was aan de kinderen van de mensen gegeven, en God zocht naar vrucht. Eerst spreekt Hij er over, wat de mens op aarde had moeten zijn; maar dat was een *volkomen mislukking*. Nu kwam iets geheel nieuws: *volmaakte, oneindige genade*, onafhankelijk van al wat de mens was, en van een geheel hemels karakter. De Goddelijke Liefde is de bron ervan. De hemel openbarende brengt ze de mens met de hemel in verbinding, en de mensen,

die daartoe gebracht worden, moeten een hemelsgezind volk zijn. Waarom? Omdat deze wereld van God is afgefallen en het “een ver land” is geworden. Daarom zijn haar schatten waardeloos en een grote belemmering, tenzij op hemelse wijze gebruikt.

Lukas 16 toont ons aan, hoe de aardse schatten moeten gebruikt worden door hem die, naar Lukas 15, geroepen en gerechtvaardigd is. Deze aarde is het toneel van zonde en boosheid, en wat zij geeft is verderf en geen waar geluk. (Zie de rijke man en Lazarus). De genade heeft haar intrede gedaan in deze wereld en brengt allen, die haar deelachtig zijn, in een geheel andere positie ten opzichte van de aardse dingen: zij zijn hemelse mensen op aarde.

In Lukas 15 wordt niet gesproken over de blijdschap van hen die teruggebracht zijn, maar over de blijdschap van God over het terugbrengen van de zondaars tot Zichzelf. Dit geeft de toon aan voor de hemel. Daar is “blijdschap” over één zondaar, die zich bekeert.

DE DRIE-EENHEID

Ik meen in de drie gelijkenissen, die Jezus uitsprak, de ontvouwing te mogen opmerken van de Goddelijke Drie-eenheid.

In de eerste zien we de Zoon als de Goede Herder, die het schaap zoekt. In de tweede, waar de vrouw een lamp aansteekt en ijverig zoekt totdat zij de drachme¹ vindt, zien we de onverdroten arbeid van de Heilige Geest, die Zijn getuigenis als een licht in deze donkere wereld doet uitgaan. De derde toont ons, hoe de Vader de zondaar ontvangt, als deze tot Hem terugkeert.

In de verloren zoon nemen we het werk Gods *in de zondaar* waar; in beide andere gelijkenissen komen de vrijmacht² en de werkzaamheid van de genade uit, die in liefde zoeken en vinden en de zondaar terugbrengen zonder dat deze er zelf iets in doet.

HET VERLOREN SCHAAP – Lukas 15: 1-7

De Goede Herder is het beeld van de onveranderlijke kracht van de zoekende liefde. Hij zorgt voor het schaap en ontziet geen moeite om het terecht te brengen. Hij draagt het op Zijn schouders.

Hierin zien we de volmaakte genade, die de Heiland er toe brengt om al onze lasten te dragen, al onze zorgen en moeilijkheden, ja onszelf, langs heel de lange weg! Christus is op die wijze “[de Herder en Opziener van uw zielen](#)” (1 Petrus 2:25). Merk vooral in vers 6 het bijzondere karakter van Zijn blijdschap op. Hij roept de vrienden en burensamen, en zegt tot hen: “[Wees blij met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was](#)”. Een duidelijker en treffender schildering van iemand die gelukkig is zal moeilijk kunnen gegeven worden. De blijdschap wil zich altijd *uitspreken*.

DE VERLOREN DRACHME¹ – Lukas 15: 8-10

In de tweede gelijkenis vertoont zich in algemene trekken hetzelfde beginsel. De onverdroten ijver van de Heilige Geest zien we in de handeling van de *vrouw die de verloren drachme zoekt*; het zilverstuk zelf was onvatbaar voor droefheid en blijdschap.

Het verschil tussen deze twee gelijkenissen is o.a. dat in de eerste de Herder niet alleen het schaap zoekt, totdat Hij het vindt, maar ook al de last draagt. In de tweede bewijst de moei-

¹ In de HSV staat “penning” maar in de Griekse grondtekst staat “drachme”. “In het oude Griekenland was een drachme een munt, bestaande uit 4 gram zilver” (Wiki).

² Vrijmacht: de vrije, onbeperkte macht, meestal van God – Van Dale, 15de editie, 2015.

te, die de vrouw zich getroost om het verlorene te vinden, dat zij er alles voor over heeft om de drachme terug te krijgen.

Zo handelt ook Gods liefde om ons op te zoeken, waar we zijn en “thuis” te brengen, om ons uit de duisternis van de wereld tot Hem te brengen, de Bron van het licht.

Welk een werk kost het, het hart van de mensen tot God terug te brengen!

“’t was groot een wereld te scheppen uit ’t niet,
Maar gróter te verlossen”.

DE VERLOREN ZOON – Lukas 15:11-32

Als we op de mens zien, zoals hij in zichzelf is, dan kan hij nooit tot God terugkeren. Maar zien we nu God in Zichzelf, wie of wat kan Zijn genade dan weerstaan? En ook hier is de vreugde bij hem, die vindt, en niet bij wat gevonden wordt!

“Wees blij met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was” (vers 6). “Wees blij met mij, want ik heb de penning gevonden die ik verloren had” (vers 9).

En ook bij de teruggekeerde verloren zoon gaat de vreugde van de vader uit.

“Laten we eten en vrolijk zijn. Want deze, mijn zoon, was dood en is weer levend geworden. En hij was verloren en is gevonden” (verzen 23-24).

Toen begonnen allen vrolijk te zijn! Allen delen in de vreugde van ’s vaders hart! Allen – behalve die ongelukkige, eigengerechte oudste broer (Farizeeën en Schriftgeleerden), tot wie de vader sprak: “Wij zouden dan vrolijk en blij moeten zijn, want deze broer van jou was dood en is weer levend geworden. En hij was verloren en is gevonden” (vers 32).

In de gelijkenis van de verloren zoon *op zichzelf* wordt de *volle* heerlijkheid van de Goddelijke genade niet gezien, daar de drie gelijkenissen er elk *iets* van vertonen.

Het geval van het schaap doet ons zien, dat de Herder Zich met al de zorg voor het schaap belast; het geldstuk dat bij ontstoken licht terecht moet komen, wijst op de krachtige onvermoeide werking van de Geest.

Bij de zoon zien we iets heel anders. Voordat hij van de vader scheidde, was er reeds een zedelijke scheiding en afdwaling bij hem. Toen hij het huis van de vader verliet, openbaarde zich de boosheid van zijn hart. Hij was al even slecht, toen hij vroeg om zijn deel van het goed van zijn vader, en de drempel van het vaderhuis overschreed, als toen hij met de zwijnen wenste te eten van de schillen, in het verre land. Hij was er toen zonder twijfel ellendiger aan toe; maar zijn hart was te voren al evenzeer afgeweken. De ene mens moge zich meer aan opstandigheid overgeven dan de ander, doch wanneer we God de rug toekeren, zijn we innerlijk allen even slecht. In dit opzicht is er geen onderscheid.

Het zedelijke kwaad was precies hetzelfde bij Eva. Zij gaf God prijs voor de lokkende vrucht. Praktisch beschouwde zij de duivel als een betere vriend dan God. Ze luisterde naar Zijn woorden in plaats van naar die van God. Satan is een leugenaar vanaf het begin; aan het kruis leverde de Heiland hiervoor het bewijs. Het kostte de Heiland Zijn leven, om te bewijzen dat God goed was. Christus kwam om de leugen van de duivel, die de mens geloofde en onder welke de ganse wereld gevangen ligt, tegen te spreken.

De genade en de waarheid zijn door Christus geworden en ten koste van alles door Hem aan het kruis verworven. De mens kan het zonder God stellen en van het begin af is de gehele wereld één publieke leugen tegenover God geweest. Wie zou dat kunnen ontwarren? Zie op de schepping, hoe ze zucht, gevangen in banden van leugen en bedrog! Hoe kan ik het nu met de goedheid van God rijmen, als ik een kind zie ineenkrimpen van de pijn? De goddeloze geniet voorspoed, de rechtvaardige lijdt, - hoe kan ik dit verklaren?

Als ik Christus zie hangen aan het kruis, dan zie ik hoe God is: de dood kwam over de mensen door de zonde, maar Christus neemt mijn zonde op Zich, Hij, de zondeloze; Hij buigt Zijn hoofd in de dood aan het kruis en doet de leugen van de duivel teniet: “U zult zeker niet sterven” (Genesis 3:4). Zo werd de waarheid van God hier op aarde hersteld in het werk en de Persoon van de Heer Jezus, en nergens elders. In Hem zie ik heiligheid, waarheid, liefde – ten koste van alles verworven!

De natuurlijke mens is aan de verloren zoon gelijk. Hij brengt zijn goed in het verre land door en richt zich ten gronde.

Op het ogenblik dat de mens God verliet, verkocht hij zichzelf aan Satan, en van dat ogenblik af verwoest hij zijn ziel en zijn hart, ver van God. Zelfs alles, wat God hem heeft gegeven, wendt hij aan tegen God. En wanneer hij alles heeft doorgedraaid en niets heeft overgehouden, om van te leven, begint hij gebrek te lijden! “En toen ... kwam er een zware hongersnood in dat land” (vers 14). Heel de wereld voelt dat. Iedere zondaar komt wel niet zóver dat hij varkenskost verlangt te eten, maar allen zijn in dezelfde toestand van ellende en nood. Ieder mens heeft God de rug toegekeerd, ofschoon niet allen tot dezelfde mate van opstandigheid zijn gekomen, en niet allen in dezelfde toestand zijn.

De honger brengt niet terug naar 's vaders huis: de verloren zoon wendt zich tot een burger van het land, niet tot zijn vaders land en huis.

“En hij verlangde ernaar zijn buik te vullen met de schillen, die de varkens aten, maar niemand gaf hem die” (vers 16). Satan geeft nooit iets. Dat doet alleen God, die zelfs Zijn Zoon niet heeft gespaard, maar heeft gegeven. Als de verloren zoon denkt aan het huis van zijn vader, dan is eigenlijk de grote zedelijke beslissing al gekomen, ofschoon hij nog niet is teruggekeerd. Hij keert zich om, want zijn hart is veranderd. Het is zijn begeerte om terug te gaan naar het huis van zijn vader, dat hij verlaten had. Hij stond nog niet in de volle vrijheid van de genade, zodat hij vrede en geluk smaakte. Hij zegt bij zichzelf: “Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegenover u ... Maak mij als één van uw dagloners” (verzen 18-19). Maar hij is tot *schuldbesef* gekomen. Was het, omdat hij met de varkens wilde eten? Neen, dat was slechts de vrucht van zijn schuld. Dít was zijn schuld, dat hij het huis van zijn vader verliet; dat hij zich afwendde van God. Toen hij tot zichzelf kwam, wenste hij terug te keren tot zijn vader en tot God. Dit was werkelijk een goede wens. Maar de vorm, die deze wens in zijn gedachten aannam, waar hij de genade niet kende, was wettisch: “Maak mij als één van uw dagloners”.

De vader geeft hem geen tijd, om dat laatste te zeggen. Wij horen de zoon niet meer spreken over de dagloners. Want: “toen hij nog ver van hem verwijderd was, zag zijn vader hem en deze was met innerlijke ontferming bewogen en hij snelde hem tegemoet, viel hem om de hals en kuste hem” (vers 20).

Als dit niet gebeurd was, zou hij bevend aan de deur van het huis van zijn vader hebben moeten aankloppen en zijn gedachte over dagloner worden hebben moeten uiten.

Maar met de armen van zijn vader om zijn hals, was hier geen sprake van, en kon hij geen huurling worden. Dat zou de gevoelens van de vader bedorven hebben!

Het was een *vreugde* voor de vader, dat hij zijn zoon, de zondaar, terug ontving!

Dit te vernemen, geeft de zondaar vrede. Als een mens geen liefde kent, dan kent hij God niet, want God is liefde. De volle openbaring van wat God is bezitten wij in Christus. “Ben Ik zo'n lange tijd bij u, en kent u Mij niet?” (Johannes 14:9). God handelt uit de blijdschap van Zijn hart, als Hij de zondaar ontvangt. En daarom denkt Hij niet aan de lompen, maar aan het kind, dat Hij terug ontvangt.

Wat geeft de mens het recht nog aan God te twijfelen, wanneer Gods eigen hart Zich verheugt over de uitstorting van Zijn liefde over de zondaar? Gij zult nooit vrede vinden door alleen de blote daad van terugkeer, maar door te vernemen, hoe God over u denkt.

Zou de verloren zoon vrede gemaakt hebben, toen hij terugkwam, als de vader hem niet zó tegemoet gesnelde was? Heel de weg zal hij wel hebben afgevraagd: Hoe zal hij mij ontvangen? Zal hij boos op mij zijn? Zal hij mij verstoten? En als hij dat doet, wat zal er dan van mij worden?

Maar toen hij nog ver van hem was, zag zijn vader hem, en werd met innerlijke ontferming bewogen. Hij snelde hem tegemoet en viel om zijn hals en kustte hem. En hij liet niet toe, dat de zoon in lompen in zijn huis verscheen: hij gaf bevel, dat het beste gewaad gebracht en hem aangetrokken zou worden, en een ring aan zijn hand en sandalen aan zijn voeten. Zo kon de welgeklede zoon het huis van zijn vader eer aandoen.

En wij? Wij zijn met Christus' heil bekleed.

“Laten we eten en vrolijk zijn” (vers 23). Het is niet: “Laat *hem* eten en vrolijk zijn!”

Later zegt de vader weer: **“Wij zouden dan vrolijk en blij moeten zijn” (vers 32).**

Er was dus algemene feestvreugde. Slechts één deed niet mee aan de vrolijkheid in het vaderhuis. De oudere broer – de eigengerechtigde – was toornig en wilde niet binnenkomen.

God had getoond wat en hoe Hij was, door Zijn zoon. Hij ontvangt verloren zonen met vrolijkheid en blijdschap. Hij laat zien wat ze zijn in zichzelf. Maar de Farizeeën en Schriftgeleerden namen het de heiland zeer kwalijk, dat Hij tollenaars en zondaars ontving en met hen at. Evenmin als de oudere broer konden zij zich verblijden, als God teruggekeerde zondaars met open armen en grote blijdschap ontving.

Zie nu de grote lankmoedigheid van God! De vader gaat uit en smeekt de oudere broer!

In de Handelingen zien we, hoe God altijd weer de Joden laat smeken zich te bekeren, ofschoon zij Zijn Zoon hadden gekruisigd! Paulus zegt in 1 Thessalonicenzen 2:15-16 dat de Joden de maat van hun zonden vol hebben gemaakt, door de apostelen te verbieden tot de heidenen te zeggen dat zij zalig konden worden.

Het is alles zelfvoldaanheid wat we bij de oudste zoon waarnemen. Hij zei: **“u hebt mij nooit een bokje gegeven om met mijn vrienden vrolijk te zijn” (vers 29).** Waarop de vader antwoordde: **“Kind, jij bent altijd bij mij en al het mijne is van jou” (vers 31).** De Godsspraken, de verbonden, de beloften gaf God aan de Joden; maar Hij wil Zijn recht niet opgeven om Zijn genade aan zondaren te bewijzen ter wille van de eigengerechtigde zelfzucht van de Joden, of van wie dan ook!